

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΒ΄ - Ε΄ ΛΟΥΚΑ(5.11.17)
«ΕΜΟΙ ΔΕ ΜΗ ΓΕΝΟΙΤΟ ΚΑΥΧΑΣΘΑΙ
ΕΙ ΜΗ ΕΝ ΤΩ ΣΤΑΥΡΩ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ»

Το αποστολικό ανάγνωσμα που ακούσαμε αποτελεί τον επίλογο της προς Γαλάτας επιστολής του αποστόλου Παύλου και περιληπτικά και συμπερασματικά ανακεφαλαιώνει όλο το περιεχόμενό της. Ας το μελετήσουμε.

Η προς Γαλάτας και η προς Φιλήμονα είναι οι μόνες επιστολές που γράφει ο ίδιος ο Παύλος. Τις άλλες τις υπαγορεύει και τις γράφει κάποιος από τους συνεργάτες του. Εδώ επειδή το θέμα είναι σπουδαίο και επειδή κάποιои, πιθανώς, διέδιδαν τεχνηέντως, ότι και ο Παύλος δεν είναι κατά της περιτομής, αλλά έτσι τον παρουσιάζουν κάποιои συνεργάτες του, ο Παύλος αναγκάζεται να γράψει με τα δικά του μεγάλα, και άσχημα κατά τον ιερό Χρυσόστομο, γράμματα του. «Ίδετε πηλίκοις υμίν γράμμασιν έγγραψα τη εμή χειρί». Λέγει ότι την έγγραψε «τη εμή χειρί» και αφήνει τον γραφικό του χαρακτήρα, τον μη καλλιγραφικό, να το πιστοποιήσει.

Αμέσως μετά ξεγυμνώνει τους ιουδαϊζοντες, οι οποίοι υποκρίνονται τους ευσεβείς και παραδοσιακούς, οι οποίοι ουσιαστικά κάνουν ότι και οι φαρισαίοι την εποχή του Χριστού. Ενδιαφέρονται για την βιτρίνα, για τα εξωτερικά και τυπικά χαρακτηριστικά του νόμου της Παλαιάς Διαθήκης και για την άνεση και ασφάλειά τους. Οι Ρωμαίοι άφηναν την ιουδαϊκή θρησκεία ελεύθερη την εποχή εκείνη και οι Ιουδαίοι εφόσον έκαναν περιτομή οι προσήλυτοι στον χριστιανισμό εθνικοί, τους ανεχόταν. Συνεπώς και τους «ορθοδόξους» έκαναν και την ησυχία τους είχαν.

«Μόνον ίνα μη τω σταυρώ του Χριστού διώκονται». Όσοι πίστευαν στην σταυρική θυσία του Χριστού και στην σωτηρία που προσφέρει διωκόταν. Πλην όμως ο σταυρός του Κυρίου και η άφεση που παρέχει και η χάρη που προσφέρει αυτά εγγυώνται την σωτηρία μας. «Εάν ανομίας παρατηρήσης, Κύριε Κύριε, τις υποστήσεται» (Ψαλ. 129,3). Συνεπώς μόνοι μας και κατ' άνθρωπον δεν μπορούμε να σωθούμε. Ακόμη και οι ιουδαϊζοντες δεν τηρούν τον νόμο στις λεπτομέρειές του και στις ουσιαστικές απαιτήσεις. Αλλά επαναπαύονται σε εξωτερικά σχήματα ευσεβείας, τα οποία και σχετικά ανώδυνα είναι και τους δίνουν την ευκαιρία να καυχώνται ότι είναι ευσεβείς και ζηλωτές διδάσκαλοι του νόμου.

«Εμοί δε μη γένοιτο καυχάσθαι ει μη εν τω σταυρώ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού». Ο σταυρός που για τους Ιουδαίους ήταν σκάνδαλο και για τους ειδωλόλατρες μωρία, για τον Παύλο είναι αφορμή καυχήσεως και κατά Χριστόν επάρσεως. Λέγει ο άγιος Χρυσόστομος ότι, εάν κάποιος είναι φυλακή για κακουργήματα και έρθει ο βασιλιάς ο ίδιος και τον απελευθερώνει, βάζοντας εγγύηση τον εαυτό του, δεν θα είναι γεμάτος χαρά και ευγνωμοσύνη, γιατί τον έσωσε κατ' αυτόν τον τρόπο; Κι αν φυσικά ντρέπεται γι' αυτό που απόλαυσε, τότε θα είναι κακόψυχος ή ψυχασθενής.

«Δι' ου εμοί ο κόσμος εσταύρωται καγώ τω κόσμω». Κόσμος εδώ δεν είναι η φυσική δημιουργία, αλλά το φρόνημα και η κοινή γνώμη των ανθρώπων χωρίς Θεό. Αυτά για τον απόστολο Παύλο είναι νεκρά (σταυρωμένα) και χωρίς καμμιά ζωντάνια· δεν τον συγκινούν και δεν τον επηρεάζουν καθόλου. Αλλά και ο ίδιος είναι νεκρός για όλα τα κοσμικά και αμαρτωλά. Συνεπώς όταν οι άλλοι είναι νεκροί, εμείς κάνουμε ότι θέλουμε, αλλά και οι άλλοι, αφού μας θεωρούν νεκρό για την κοινωνία και την ζωή

τους, δεν έχουν καμμία απαίτηση από εμάς. Απλώς αν τους ενοχλούμε με τη ζωή μας και το κήρυγμα μας μας σταυρώνουν για να μας ξεφορτωθούν. Αυτά έχει στο νου του ο Παύλος και γράφει αυτή την φράση.

«Εν γαρ Χριστώ Ιησού ούτε περιτομή ισχύει ούτε ακροβυστία, αλλά καινή κτίσις». Πάρτε το είδηση ο Χριστός μας εισάγει σε ένα καινούργιο κόσμο, που δεν έχει καμμία σχέση με τον παλιό. Ούτε η περιτομή έχει θέση ούτε και το αντίθετό της η ακροβυστία. Ο Χριστός είναι ο καινοποιός και καινά ποιεί τα πάντα (Αποκ. 24,5). Με τη βάπτιση, λέγει ο άγιος Χρυσόστομος, μας εισάγει σε μια νέα δημιουργία με νερό και άγιο Πνεύμα. Τα προηγούμενα ίσχυαν γι' αυτούς που είχαν δημιουργηθεί με νερό και χώμα. Δεν υπάρχει καμμία σύγκριση και καμμία συνέχεια της προ Χριστού και μετά Χριστόν εποχής. Η Εκκλησία είναι η «καινή κτίσις»· ο ιουδαϊσμός (περιτομή) και η ειδωλολατρία (ακροβυστία) δεν έχουν καμμία θέση σ' αυτήν.

«Και όσοι τω κανόνι τούτω στοιχήσουσιν, ειρήνη επ' αυτούς και έλεος, και επί τον Ισραήλ του Θεού». Όσοι συμμορφώσουν την ζωή τους με την διδασκαλία αυτή του Παύλου, ας έχουν ειρήνη και το έλεος και αυτά ας απολαμβάνει και ο Ισραήλ του Θεού. Στην Παλαιά Διαθήκη λαός του Θεού ήταν ο Ισραήλ και σημάδι του ήταν η περιτομή. Στην Καινή Διαθήκη Ισραήλ είναι η Εκκλησία και σημάδι των πιστών της είναι η πίστη στο Χριστό και στην σωτηρία που αυτός παρέχει με τη σταυρική του θυσία. Όσοι από τους Γαλάτες γυρίζουν προς την περιτομή και τον παλιό Ισραήλ ουσιαστικά φεύγουν από την Εκκλησία και χάνουν την σωτηρία.

«Του λοιπού κόπους μοι μηδείς παρεχέτω». Δεν το λέγει γιατί κουράστηκε ούτε γιατί βαρέθηκε να τους συμβουλεύει, αλλά για να τους διορθώσει και να τους κάνει σοβαρούς στα θέματα της πίστεως. Να μη υπαναχωρούν από το ορθόδοξο δόγμα και ήθος.

«Εγώ γαρ τα στίγματα του Κυρίου Ιησού εν τω σώματί μου βαστάζω». Την εποχή εκείνη οι δούλοι έφεραν στο μέτωπό τους ένα σημάδι ότι είναι ιδιοκτησία κάποιου Κυρίου. Οι στρατιώτες ομοίως έφεραν σημάδι του άρχοντα στον οποίον ανήκαν. Ο Παύλος γεμάτος υπερηφάνεια κρατά στο σώμα του τα σημάδια του Χριστού. Τα τραύματα από τους διωγμούς και τις ταλαιπωρίες της ιεραποστολής. Όπως δεν μπορούμε ένα στρατιώτη λαβωμένο να τον κατηγορούμε ότι είναι προδότης και λιποτάκτης, έτσι δεν μπορούμε να λέμε ότι ο Παύλος δήθεν δεν έχει πρόβλημα με την περιτομή. Έχει, διότι δεν την θεωρεί σημάδι του Θεού. Αυτός έχει τα όντως σημάδια του Θεού. Τα τραύματα από την μαρτυρική ζωή του αποστόλου.

«Η χάρις του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού μετά του πνεύματος υμών, αδελφοί-αμήν». Και στις άλλες επιστολές ο Παύλος εύχεται στους χριστιανούς να έχουν τη χάρη του Χριστού, αλλά εδώ τονίζει «μετά του πνεύματος υμών». Αυτό είναι μία ευχή και μία νουθεσία. Τους υπενθυμίζει ότι με το βάπτισμα πήραν το Άγιο Πνεύμα, το πνεύμα τους ανακαινίσθηκε, έγιναν πνευματικοί άνθρωποι και πρέπει συνεχώς να έχουν τους καρπούς του Αγίου Πνεύματος. Τους καρπούς αυτούς δεν τους έδωσε ο νόμος με τις τυπικές διατάξεις του αλλά η πίστη στον Χριστό και τα μυστήρια της Εκκλησίας.

Γι' αυτό μη ξαναγυρίζουν σε πράγματα που καταργήθηκαν χωρίς να προσέχουν από που πήρανε τα χαρίσματα. «Αδελφοί». Επειδή το ύφος της επιστολής ήταν σκληρό και επιθετικό ο Παύλος τους αποκαλεί και πάλι αδελφούς, για να δείξει ό,τι έγραψε, το έγραψε όχι γιατί έχει νεύρα και πάθος μαζί τους, αλλά από αδελφική αγάπη. Την αγάπη αυτή υποδηλώνει και η ευχή που ήδη ερμηνεύσαμε.

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης